

TEACHING OF SOCIAL SCIENCES AND HUMANITIES IN UNIVERSITIES – ANACHRONISM OR NECESSITY / ВИКЛАДАННЯ СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНИХ НАУК В УНІВЕРСИТЕТАХ – АНАХРОНІЗМ ЧИ НЕОБХІДНІСТЬ

Valentin Constantinov,

Doctor Habilitatus, University Professor,

«Ion Creange» State Pedagogical University of Chisinau,

Chisinau, Republic of Moldova

<https://orcid.org/0000-0001-9578-1134>

***Анотація.** Акцентовано увагу, що в епоху, коли технології, штучний інтелект і діджиталізація, здається, диктують напрямок суспільної еволюції, соціальні та гуманітарні науки часто розглядаються як декоративний інтелектуальний багаж, а не як необхідність. Соціальні та гуманітарні науки аж ніяк не є марними, вони як ніколи необхідні для формування збалансованих, критично мислячих особистостей, здатних орієнтуватися в складнощах сучасного світу. Вивчення соціальних і гуманітарних наук сприяє такому формуванню, культивуючи такі цінності, як емпатія, толерантність, критичне мислення та соціальна відповідальність. Університет не повинен перетворюватися на центр лише технічних навичок – він має залишатися місцем для цілісного розвитку особистості.*

***Ключові слова:** університет, соціальні і гуманітарні дисципліни, технології, діджиталізація*

***Abstracts.** It is emphasized that in an era when technology, artificial intelligence and digitalization seem to dictate the direction of social evolution, the social sciences and humanities are often seen as decorative intellectual baggage rather than a necessity. The social sciences and humanities are by no means useless; they are more necessary than ever for the formation of balanced, critical thinkers who can navigate the complexities of the modern world. Studying the social sciences and humanities contributes to this formation by cultivating values such as empathy, tolerance, critical thinking, and social responsibility. The university should not become a center for technical skills only; it should remain a place for the holistic development of the individual.*

Keywords: *university, social sciences and humanities, technology, digitalization*

Just like in many other countries, after the fall of communism, the Republic of Moldova began a process of reforms. These reforms could not overlook the field of secondary and higher education. Due to several issues – demographic and economic crises, the lack of students, and the new life orientation of students – certain solutions were proposed to optimize the teaching process in universities. Often, these optimizations were carried out to the detriment of the social and human sciences.

In an era where technology, artificial intelligence, and digitalization seem to dictate the direction of societal evolution, the social and human sciences are often viewed as merely decorative intellectual baggage rather than a necessity. Some voices claim these disciplines are anachronistic – remnants of a bygone era that no longer align with the needs of the modern job market. Thus, in the name of budget efficiency, many universities are gradually cutting philosophy, history, sociology, or ethics courses. But this approach is profoundly misguided. Far from being useless, the social and human sciences are more necessary than ever for shaping balanced, critical individuals who can navigate the complexities of today's world.

First and foremost, the social and human sciences develop critical thinking. In a world where we are bombarded daily with information from countless sources, the ability to analyze, question, and understand context becomes essential. Philosophy, for instance, is not just about learning Kant or Descartes – it cultivates the ability to ask fundamental questions and to argue coherently. These skills are not only useful, they are vital across all professional fields.

Secondly, the humanities contribute to understanding the social, cultural, and historical contexts we live in. An engineer who doesn't grasp the ethical implications of the technology they create, or a doctor who fails to understand the cultural diversity of their patients, can end up making decisions that do more harm than good. Today's globalized and pluralistic society demands a deep knowledge of social mechanisms and human values. Sociology, anthropology, and cultural studies offer precisely this perspective.

Another key argument is civic responsibility. A university is not merely a «degree factory» or a springboard to a career – it is also a space for shaping citizens. In a healthy democracy, we need informed individuals who can actively and consciously engage in public life. Studying social and human sciences supports this formation, cultivating values such as empathy, tolerance, critical thinking, and social responsibility.

Eliminating these disciplines in the name of cost-efficiency is an act of institutional shortsightedness. In the short term, funds may be saved. But in the long run, we risk losing entire generations of young people who no longer understand the complexity of the world they live in. A university should not be reduced to a center for technical skills alone – it must remain a place for the holistic development of the individual.

In *conclusion*, teaching social and human sciences in universities is not an anachronism – it is an urgent necessity. Today’s world needs specialists, but even more so, it needs people who understand the deeper meaning of their actions, who know how to ask questions, judge ethically, and think critically about reality. Removing these disciplines from university curricula in the name of economy is a major strategic error, one that could lead to a highly technologized society devoid of humanity and conscience.

Здоров'я та освіта XXI століття / Health and Education XXI

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНА НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНА БІБЛІОТЕКА
ІМЕНІ В.О. СУХОМЛИНСЬКОГО
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЗАПОРІЗЬКА
ПОЛІТЕХНІКА»
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ А.С. МАКАРЕНКА
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЧЕРНІГІВСЬКИЙ
КОЛЕГІУМ» ІМЕНІ Т.Г. ШЕВЧЕНКА
ЧОРНОМОРСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ПЕТРА МОГИЛИ
МІЖНАРОДНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ БЕЗПЕКИ, ЕКОЛОГІЇ
ТА ЗДОРОВ'Я

**НАУКОВО-ІНФОРМАЦІЙНИЙ СУПРОВІД
ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ
В КРИЗОВИХ УМОВАХ /
SCIENTIFIC AND INFORMATIONAL SUPPORT
OF PROFESSIONAL TRAINING OF SPECIALISTS
IN CRISIS CONDITIONS**

*Матеріали
II науково-практичного семінару*

*20 березня 2025 року
м. Київ*

УДК 378:37.091.12

*Рекомендовано до друку Вченою радою
гуманітарно-педагогічного факультету
Національного університету біоресурсів і природокористування України
(протокол № 9 від 17 травня 2025 року)*

Науково-інформаційний супровід професійної підготовки фахівців в кризових умовах: матеріали II науково-практичного семінару (20 березня 2025 року, м. Київ); відп. ред. і укл. Н. О. Терентьєва. Київ: Редакційно-видавничий відділ НУБіП України, 2025. 252 с.

Відповідальний редактор і укладач:

Терентьєва Н. О., доктор педагогічних наук, професор [Національний університет біоресурсів і природокористування України]

Рецензенти:

Бахмат Н. В., доктор педагогічних наук, професор [Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка]

Білик В. Г., доктор педагогічних наук, професор [Український державний університет імені Михайла Драгоманова]

ISBN 978-617-8598-13-6

Збірник репрезентує авторські матеріали, представлені в рамках проведення II науково-практичного семінару з міжнародною участю «Науково-інформаційний супровід професійної підготовки фахівців в кризових умовах», які органічно розкривають різні аспекти окресленої проблематики.

Матеріали стануть у нагоді науковим, науково-педагогічним, педагогічним, медичним працівникам, фахівцям в галузі фізичної культури і спорту, здобувачам усіх рівнів вищої освіти, учителям-практикам і керівникам закладів освіти.

© Автори публікацій, 2025

© НУБіП України, 2025